

Mitä ilmastokeskustelu tarkoittaa Suomen näkökulmasta?

Liisa Pietola, MTK
OPAL-seminaari 5.2.2018
www.opal.fi

Kun puuta ei saisi kaataa eikä lihaa syödä

- haukutaanko oikeaa puuta?

Miksi ilmastonmuutos? Syyt?

Suomen osuus? Missä eniten päästöjä ja mistä tehokkainta vähentää?

Maa- ja metsätalouden rooli – ei vain päästäjä vaan kaasujen sitoja

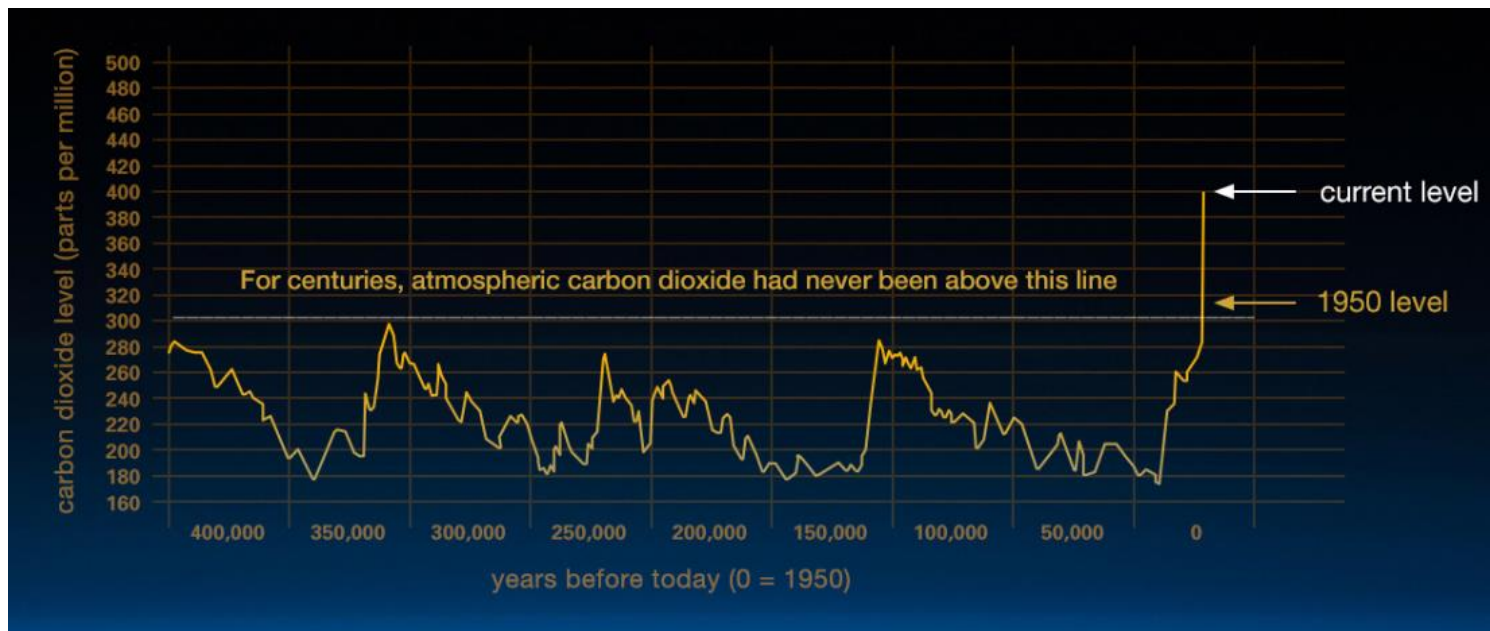
Tekeekö laskenta meille oikeutta? – Suomelle ja maankäyttösektoreille

Case metaani: Missä aineiden kierto – luonnon aikajänne

Hillitä vai sopeutua? – kumpi kriittisempää, meille?

Mistä ilmastonmuutos johtuu?

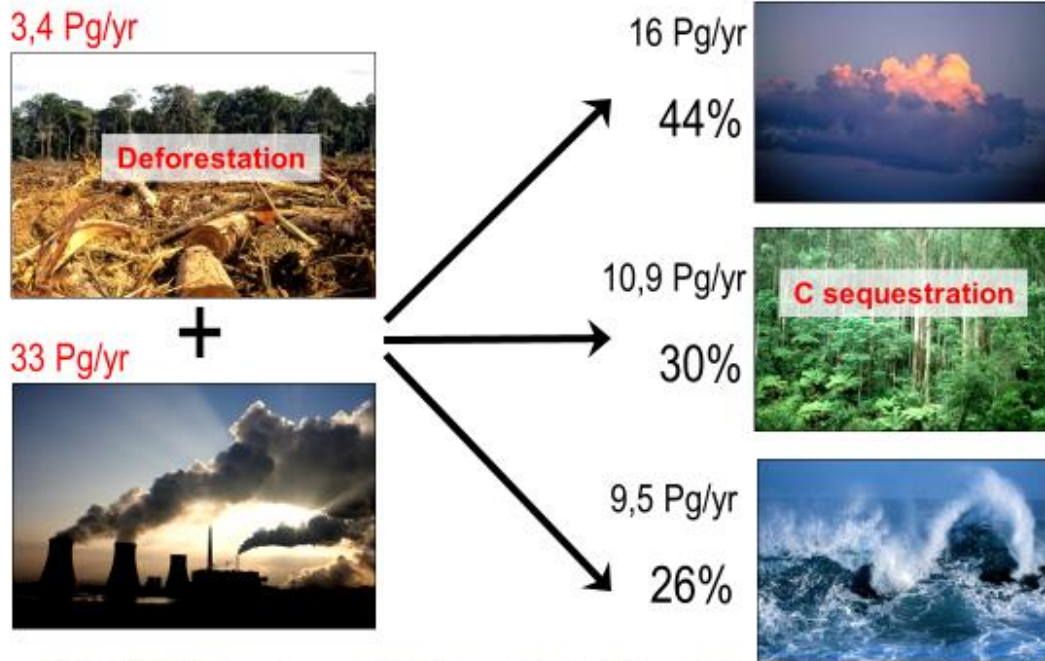
<https://climate.nasa.gov/evidence/>

Miksi?

Prof. Thomas Kätterer, SLU,
10.1.2017 EP, Brysseli

Antropogenic CO₂ emissions and sinks (2005-2014)

Suomen osuus päästöistä

Globaalit 50 000

EU 5000

Suomi 50

Table 1: Total greenhouse gas emissions by countries (including international aviation, indirect and excluding LULUCF), 1990 - 2015
(Million tonnes of CO2 equivalents)

	1990	1995	2000	2005	2010	2015	Share in EU-28*
EU-28	5 716.4	5 381.4	5 270.8	5 345.2	4 909.5	4 451.8	100.0%
Belgium	148.8	157.3	154.2	148.7	136.6	121.6	2.7%
Bulgaria	104.4	75.3	59.6	64.3	60.8	62.0	1.4%
Czech Republic	198.5	157.6	150.0	148.6	140.6	128.8	2.9%
Denmark	72.1	80.1	73.1	68.9	65.6	51.0	1.1%
Germany	1 263.0	1 135.7	1 062.2	1 014.9	966.0	926.5	20.8%
Estonia	40.5	20.3	17.4	19.3	21.3	18.1	0.4%
Ireland	57.2	60.9	70.9	72.5	64.0	62.4	1.4%
Greece	105.6	111.8	128.9	138.9	120.9	98.6	2.2%
Spain	293.4	335.2	395.8	451.6	369.6	350.4	7.9%
France	555.8	554.6	566.4	569.1	527.7	474.6	10.7%
Croatia	31.7	22.6	25.5	29.6	27.6	23.9	0.5%
Italy	524.1	536.8	560.9	588.3	514.1	442.8	9.9%
Cyprus	6.4	7.9	9.2	10.2	10.4	9.2	0.2%
Latvia	26.4	12.8	10.4	11.5	12.6	11.6	0.3%
Lithuania	48.4	22.4	19.7	23.2	20.9	20.3	0.5%
Luxembourg	13.1	10.6	10.6	14.3	13.5	11.7	0.3%
Hungary	94.4	76.0	74.2	76.6	66.1	61.6	1.4%
Malta	2.6	2.9	3.0	3.3	3.3	2.6	0.1%
Netherlands	226.1	239.2	229.7	225.4	224.5	206.7	4.6%
Austria	79.7	81.2	82.2	94.6	87.1	81.0	1.8%
Poland	468.5	439.7	391.4	399.8	408.4	387.7	8.7%
Portugal	61.1	71.7	84.5	88.6	72.1	72.1	1.6%
Romania	247.1	181.7	140.6	146.8	121.4	117.8	2.6%
Slovenia	18.6	18.8	19.2	20.6	19.7	16.9	0.4%
Slovakia	74.5	54.5	49.9	51.5	46.7	41.4	0.9%
Finland	72.3	72.7	71.1	70.9	77.3	57.5	1.3%
Sweden	73.0	75.2	70.7	68.8	66.7	55.9	1.3%
United Kingdom	809.1	765.8	739.8	724.5	643.9	536.9	12.1%
Iceland	3.8	3.5	4.3	4.3	5.0	5.2	
Lichtenstein	0.2	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2	
Norway	52.4	51.8	56.6	56.1	56.5	55.4	
Switzerland	56.9	56.2	57.3	58.5	58.8	53.1	
Turkey	214.5	247.4	298.1	340.5	412.7	486.2	

*Share in EU-28 total in year 2015

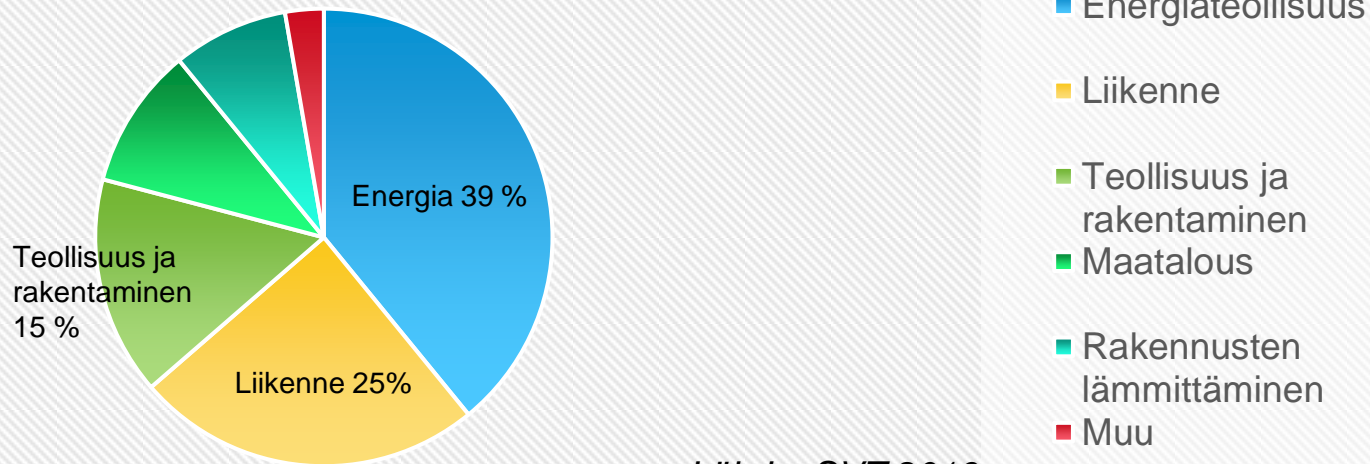
1,3 %

MTK

Suomen päästöt – onko kaikki mukana?

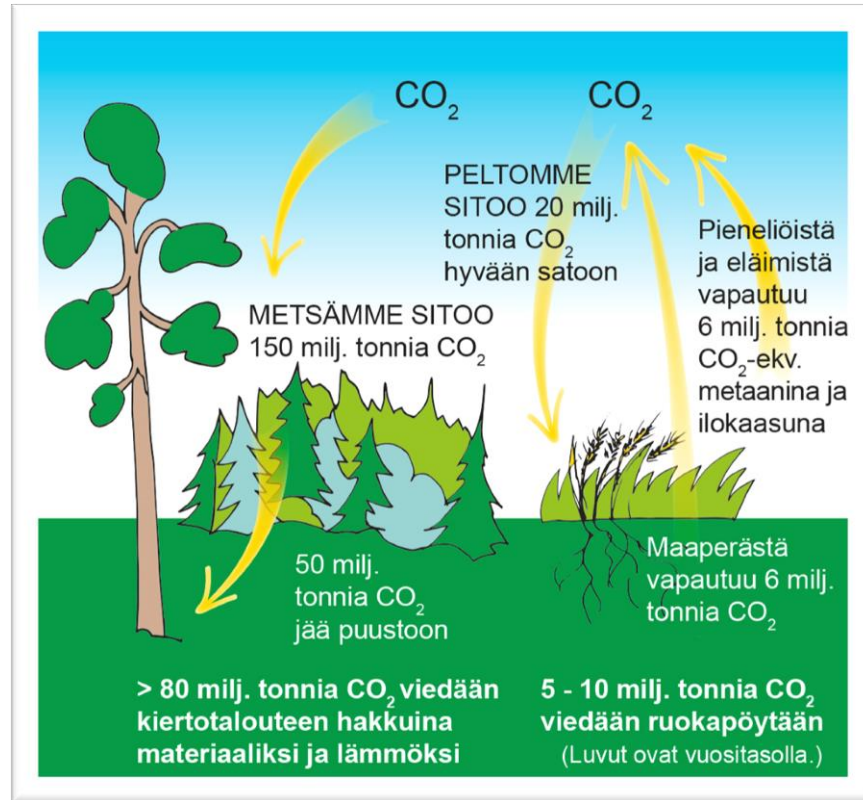
Kasvihuonekaasupäästöt

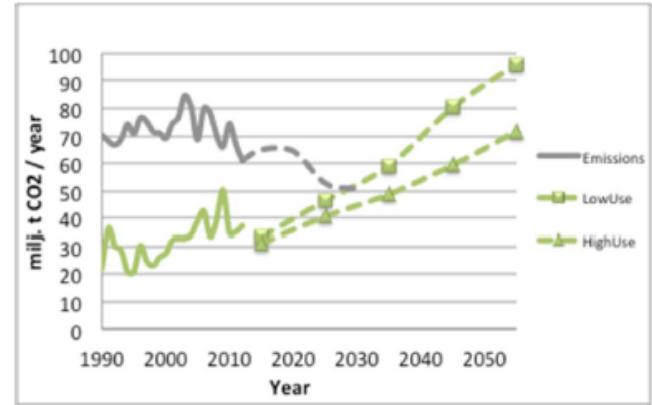
Lähde: SVT 2016

Ei ole kaikki mukana – Missä meidän hiilidioksidi?

Sustainable use of forests and the carbon-neutrality targets can be combined

7

Forests in the bio-based economy

5.1.2017

© Natural Resources Institute Finland

Prof. Hannu Ilvesniemi, LUKE
10.1.2017 EP, Brysseli

Mikä lämmittää Suomessa?

Prof. Markku
Ollikainen
HY, 12.9.2017

2050 ilmastotavoitteet poissulkemisen strategialla

**Energian käyttö 74 % (40.8 Mt)
Suomen päästöistä**

- *Päästökauppa* sektori 25.5 Mt
- *Liikenne* 11.5 Mt

Sähkön ja lämmön tuotanto: pois

- *Kivihiili* 2030
- *Öljylämmitys* 2035
- *Turve* 2040
- *Maakaasu* 2045

Päästötön liikenne: aikataulu

- Henkilöautoliikenne* 2040
- *Raskas liikenne* 2045
- *Lentoliikenne* 2045

Poissulkemisen strategia

**2045 Suomen päästöt n.12 Mt
Öljyn käyttö lähes nolla**

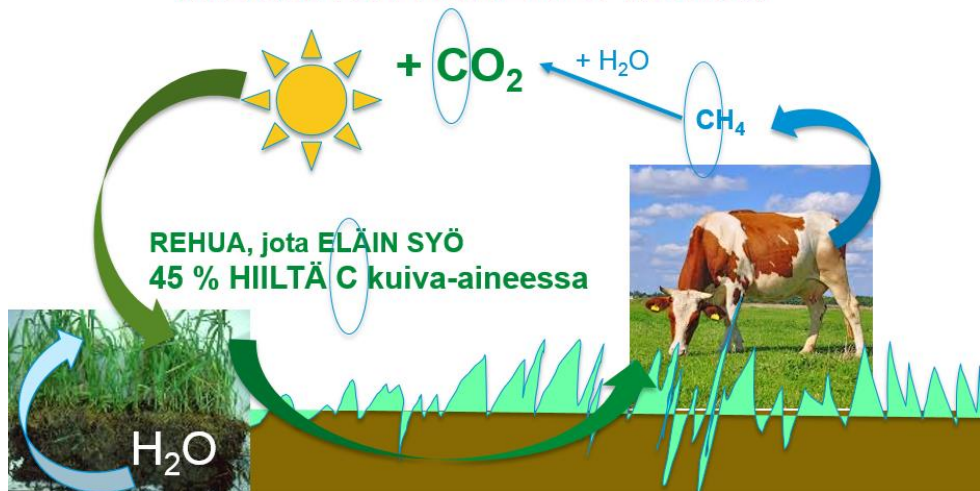

Case metaani

<https://www.nasa.gov/feature/jpl/nasa-led-study-solves-a-methane-puzzle/>

3.1.2018

uusiuutuvan HIILEN C kiertoa

Fotosynteesi: VEDESTÄ VALOSTA JA HIILIDIOKSIDISTA
BIOMASSAA $6\text{H}_2\text{O} + 6\text{CO}_2 \rightarrow \text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 + 6\text{O}_2$
BIOMASSASSA 45% hiiltä: 10 tn hiiltä painaa 16,5 tonnia CO_2

Suomen miljoonan naudan metaanipäästöt 2 milj. CO_2 -ekv /v

5.2.2018 Liisa Pietola

But when these (emission) estimates were added to estimates of other sources, **the sum was considerably more than the observed increase.** / Combining isotopic evidence from ground surface measurements with the newly calculated fire emissions, the team showed that about 17 teragrams per year of the increase is **due to fossil fuels**, another 12 is **from wetlands or rice farming**, while fires are decreasing by about 4 teragrams per year. The three numbers combine to 25 teragrams a year -- the same as the observed increase.

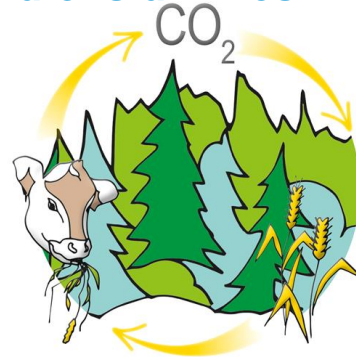
On nähtävä luonnon aikajänne

Kun me kuluttajat kulutamme hiiltä, eli ruokaa ja puuta, päästämme kasvihuonekaasuja ilmaan.

Kasvimme sitovat hiilidioksidin takaisin

Myös märehitjöiden metaani, joka hajoo ilmakehässä hiilidioksidiksi ja vedeksi, tulee sidotuksi kasvibiomassaan

**Metaani =
Hiilidioksidi + vesi**

**LASKENTAA
TULEE
UUDISTAA**

Kun puuta ei saisi kaataa eikä lihaa syödä

- haukutaanko oikeaa puuta?

Miksi ilmastonmuutos? Syyt? – hiilidioksidin lisääntyminen ilmakehässä

Suomen osuus? Alle 0,1%

Missä eniten päästöjä ja mistä tehokkainta vähentää? **Energia ja liikenne**

Maa- ja metsätalouden rooli – ei vain päästäjä vaan kaasujen sitoja

Tekeekö laskenta meille oikeutta? – Suomelle ja maankäyttösektoreille

Ei, sidontaa ei lasketa

Case metaani: Missä aineiden kierto – luonnon aikajänne – **voi vain ihmetellä**

Hillitä vai sopeutua? – kumpi kriittisempää, meille?

Hillintä on yhteisvastuullisuutta, sopeutuminen on pakko, jotta kasvit kasvat

Lopuksi

Päästömmme alle promillen ja hiilensidonta tekee meidät pian nettonegatiiviseksi

Ilmastosyillä ei voi kieltää Suomessa tuotetun puun kaatamista tai lihan syöntiä

Ilmastosyyt haastavat luonnon monimuotoisuuttamme

Haaste on yhteinen: talkoisiin on syytä osallistua – luopumalla fossiilisista

Keskustelu tulisi kääntää sopeutumiseen:

Miten saamme kasvit kasvamaan jatkossa ja sitomaan hiiltä – ruokaamme ja lämpöömme?

Valumavedet, taudit ja tuholaiset hallintaan!